

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่งและอาญา ของสถาบันอาชีวศึกษาจากการกระทำผิดกฎหมายของนักศึกษา ในสถาบันต่อนักศึกษาต่างสถาบันและต่อบุคคลภายนอก

Legal Measures Concerning Civil and Criminal Liabilities of Vocational Institutions from the Students's Illegal Action to the Students of the other Institutions and to the Third Person

ศักดิ์ชัย ดีละม้าย*

บทคัดย่อ

ดัชนีนิพนธ์ฉบับนี้มีรูปแบบการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 ใช้อย่างถึงสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน เพื่อการเรียนรู้ การสอนทางวิชาการ โดยมีได้มุ่งสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งสภาพปัญหาในปัจจุบันและสภาพภาวะสังคมไทยของนักเรียนและนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาเป็นกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาซึ่งเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ ปัญหาการทะเลาะวิวาทของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาในสังคมไทยเริ่มรุนแรงขึ้นทุกวัน ซึ่งเป็นประจักษ์ต่อสาธารณชน จากการทะเลาะวิวาทของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาใน

แต่ละครั้งจะมีผู้ได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ตลอดจนทรัพย์สินของทั้งสองฝ่าย และบุคคลภายนอกก่อให้เกิดความเดือดร้อนและเสียหายไม่ว่าจะเป็นตัวผู้ก่อเหตุเองและผู้ปกครองของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ รวมถึงบุคคลภายนอกด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วยนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านกฎหมาย แพ่งและทางอาญา อาจารย์ในสถาบันอาชีวศึกษา นิติกร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการและกรมอาชีวศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัยในคณะนิติศาสตร์ และประชาชนทั่วไป จำนวน 40 คน โดยเลือกกลุ่มประชากรแบบเจาะจงและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยที่ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแล้ว นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการในเรื่องการศึกษา

* นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ไม่ว่าของภาครัฐหรือเอกชนโดยเฉพาะให้มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนให้ได้รับโอกาสทางด้านการศึกษาย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มร่างกายปกติหรือร่างกายพิการ และบัญญัติถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินไม่ว่าจะเป็นในส่วนของสถานศึกษา บุคลากร ตลอดจนนักเรียนนักศึกษา ให้มีมาตรฐานและคุณภาพ ตามที่กำหนดไว้ ตลอดจนกำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แต่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มิได้กำหนดเกี่ยวกับบทลงโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญาไว้ในกรณีนี้ นักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทในและนอกสถาบันไว้โดยเฉพาะซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลอื่นนอกจากนี้แล้ว ตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา เอกชน พ.ศ.2546 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ซึ่งบัญญัติให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แต่ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับบทลงโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญาในกรณีที่นักเรียนนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาก่อเหตุร่างกายของบุคคลอื่น ซึ่งสถาบันการอาชีวศึกษาจำต้องให้การอบรมสั่งสอนแก่นักศึกษาด้านความรู้ทางวิชาการ ให้มีสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาการ โดยที่สถาบันอาชีวศึกษาต่างประเทศในสหรัฐอเมริกา มลรัฐวอชิงตัน มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ และประเทศแคนาดา มณฑลมินิโตะบา มีการกำหนดการลงโทษปรับหรือโทษจำคุก สถาบันอาชีวศึกษาซึ่งเป็นโทษทางอาญาและกำหนดให้ชดเชยค่าเสียหายในทางแพ่งในฐานความผิดที่เป็นการฝ่าฝืนกฎระเบียบของกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ในสถาบันอาชีวศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายโดยให้สถาบันอาชีวศึกษารับผิดทางแพ่งและอาญาและควรให้ส่วนราชการและหน่วยงาน

ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน นักศึกษา และเยาวชนมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและจริงจัง ผู้วิจัยได้เสนอให้มีการตรากฎหมายความรับผิดชอบแพ่งและอาญาของสถาบันอาชีวศึกษา โดยเฉพาะและกรณีบทบัญญัติในกฎหมายใดไม่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานดังกล่าว ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเสนอปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขของปัญหาและให้ตรากฎหมายเฉพาะเรื่องความรับผิดชอบแพ่งและอาญาของสถาบันอาชีวศึกษา จากการกระทำผิดกฎหมายของนักศึกษาในสถาบันต่อนักศึกษาต่างสถาบันและต่อบุคคลภายนอก ชื่อ “พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงโทษสถาบันอาชีวศึกษาอันเกิดจากการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ.”

คำสำคัญ : มาตรการทางกฎหมาย ความรับผิดชอบแพ่งและอาญาของสถาบันอาชีวศึกษา การกระทำผิดกฎหมายของนักศึกษา นักศึกษาต่างสถาบันและบุคคลภายนอก สถาบันอาชีวศึกษา

Abstract

This dissertation is a qualitative research. The objective is to study the National Education Act of B.E. 2542, the Private University Act B.E. 2546, the Private School Act B.E. 2550, the Vocational Education Act B.E 2551 shall apply to public and private vocational institutions for learning and teaching in Academic but without the ethical and moral aims of vocational students. The current problems of social and economic conditions of the students and the Institute of Education is a group of adult students and students who change both

physically and mentally. Contention issues of a group of students in the vocational education in Thailand getting tougher every day. Which is publicly manifested of the contentions of the vocational education students and students each have received the damage to life, body and property. Which is the both and others causing damage suffered and whether the cause of themselves and parents of students and students of various vocational institutions including the third person.

The study consisted of academics. Expert in civil and criminal teachers in vocational legal officials and the Ministry of Education and Vocational Education Department. Professor in the Faculty of Law, University of and the general population of 40 patients by specific population groups and collected data through interviews. The research is based on interviews by the researcher created The data were analyzed according to the results of the study showed that the National Education Act B.E. 2542 was enacted rules and regulations relating to the management in education, whether the public or the private especially the quality and beneficial to the students to have the educational opportunities equally whether those with normal body or physical disability and refers to rules on monitoring and evaluating whether the school personnel and students. The quality and standards determinate as well as requiring the provision of education must be developed as a human being whole body, mind, intelligence, knowledge, and moral, ethical and cultural life can be shared with others but the

National Education Act B.E. 2542 does not impose on both civil and criminal penalties in the case. Students cause controversy in and out of institutions especially that caused the damage to life, body and property of others. In addition, Private Higher Education Institutions Act B.E. 2546, Education Act B.E. 2551 and the Private School Act B.E. 2550, which constituted in accordance with the National Education Act B.E. 2542, but did not impose the sanction of both civil and criminal cases, students in the vocational education harm another person's body. The institutions of vocational training have to teach the knowledge to students in academic. The wisdom knowledge, Ethics, Morality and Ethics scholars to comply with occupational educational institutions abroad such as The Institute of International Education in the United States, Washington State, New Jersey State and Manitoba province in Canada which is a fine or imprisonment. Vocational education, which is assigned to criminal penalties and civil defray the offense, in violation of the rules of law as set forth in vocational institutions. The study consisted of academics. Expert In civil and criminal Teachers in vocational legal officials and the Ministry of Education and Vocational Education Department. Professor in the Faculty of Law, University of and the general population of 40 patients by specific population groups and collected data through interviews. The research is based on interviews by the researcher created The data were analyzed according to the results of the study showed that the Education Act of

2542, imposed rules and regulations relating to the management in education is not. whether the public or private sector, especially given the quality and beneficial to the students to get equal opportunities in education and whether those with normal body functions. Or physical disability and provision of guidelines for monitoring and evaluating whether the school personnel and students. Standards and Quality Pursuant to It requires that management education must be to develop Thailand into a complete human being of body, mind, intellect, knowledge, and moral, ethical, and cultural life can coexist happily with others. The Education Act of 2542 was imposed on both civil and criminal penalties in the case. Students caused controversy in and out of institutions, in particular, which have caused damage to life and property of others. The Institute for Higher Education recognized the need to teach students the academic knowledge. The wisdom, knowledge, moral, ethical, moral, and ethical way to generate consistent with vocational institutions abroad. The researcher is of the opinion that to amend the provisions of the law by providing vocational institutions, civil and criminal liability should the government and the state agency with statutory authority, which involves the behavior and misbehavior of students. And youth with serious and strict law enforcement. Researchers have proposed the enactment of civil and criminal liability in the vocational education in particular, and the provisions of any law inconsistent with the solution. Or impede such operations.

The government and the state agency with statutory authority to modify it to fit in line with the resolution of the problem and to enact legislation to civil liability and criminal matters of vocational education. The offense of students in institutions of international students and institutions to outsiders, the "Act on the Punishment vocational institutions arising from the controversy of students to be ...".

Keywords: Legal Measure, Civil and Criminal Liabilities of Vocational Institutions, The Students's Illegal Action, To the Students of the other Institutions and the Third Person, Vocational Institutions

ความนำ

ในสังคมปัจจุบันและสภาพภาวะสังคมไทย ของนักเรียนและนักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาซึ่งเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยที่การเปลี่ยนแปลงของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาถือเป็นช่วงสำคัญที่สุด ปัญหาการทะเลาะวิวาทของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาในสังคมไทย เริ่มรุนแรงขึ้นทุกวันซึ่งก็จะมีปรากฏอยู่เป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ และทางวิทยุ โทรทัศน์ ที่ได้นำเสนอข่าวต่อสาธารณชน ซึ่งจากการเกิดการทะเลาะวิวาทของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาในแต่ละครั้งก็จะมีผู้ได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ตลอดจนทรัพย์สิน ของทั้งสองฝ่าย และบุคคลภายนอกก่อให้เกิดความเดือดร้อนและเสียหายไม่ว่าจะเป็นตัวผู้ก่อเหตุเองและผู้ปกครองของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา ตลอดจนบุคคลภายนอกด้วย โดยปกติความรับผิดชอบทางแพ่งในเรื่องละเมิดจะเรียกร้อง

ค่าสินไหมทดแทนจากผู้ที่ทำให้กระทำละเมิด โดยที่จะฟ้องให้ผู้กระทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งปัจจุบันปัญหาที่เกิดจากความรุนแรงเนื่องจากกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาทะเลาะวิวาทกัน และมีการทำร้ายร่างกายกัน โดยใช้อาวุธต่าง ๆ ในการทำร้ายร่างกายจนถึงขั้นเสียชีวิตหรือ รั้งอันตรายสาหัส ซึ่งการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะเรียกได้จากตัวผู้กระทำละเมิดหรือกรณีผู้กระทำละเมิดยังเป็นผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็ให้ผู้ปกครองร่วมรับผิดชอบในละเมิดด้วย ในฐานะที่ปล่อยปละละเลยไม่ดูแลผู้กระทำละเมิดที่อยู่ในความปกครองให้ดูแล หรือในกรณีผู้เยาว์ซึ่งเป็นผู้กระทำละเมิดอยู่ในความปกครองของครูผู้สอน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็ได้กำหนดให้ครูผู้สอนร่วมรับผิดชอบในละเมิดของผู้เยาว์ แต่ต้องเป็นกรณีที่ผู้เยาว์กระทำละเมิดในขณะที่อยู่ในความควบคุมดูแลของครูผู้สอนเท่านั้น และเกี่ยวกับความผิดในทางอาญาของสถาบันอาชีวศึกษาก็ไม่มีบัญญัติกำหนดบทลงโทษไว้แต่อย่างใดอีกด้วย ซึ่งสถาบันอาชีวศึกษานอกจากมีหน้าที่ให้การศึกษอบรมทางด้านวิชาการในวิชาชีพแล้วก็มีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนให้นักศึกษาเป็นคนดีมีศีลธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย และที่สำคัญต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่นไม่ว่าต่อชีวิตหรือทรัพย์สิน แต่บทลงโทษที่จะมีต่อสถาบันอาชีวศึกษา ในกรณีที่นักเรียนและนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาได้ไปก่อเหตุอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่นนั้น นอกจากไม่ต้องร่วมรับผิดชอบในทางละเมิดแล้ว บทลงโทษที่มีต่อสถาบันอาชีวศึกษาของนักเรียนและนักศึกษาผู้ก่อเหตุก็จะมีเพียงสั่งให้ปิดสถาบันการศึกษาเพียงชั่วคราว หลังจากนั้นก็กลับมาเปิดการเรียนการสอนได้ตามปกติ จึงควรที่จะมีมาตรการในการเพิ่มการรับผิดชอบและมาตรการลงโทษสถาบันอาชีวศึกษาในทางแพ่งและทางอาญา ในกรณีที่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายอันเนื่องมาจากการที่นักเรียนและนักศึกษา

ของสถาบันอาชีวศึกษาไปกระทำการทะเลาะวิวาทกับนักเรียนและนักศึกษาต่างสถาบันจนก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและร่างกาย ตลอดจนทรัพย์สินของผู้อื่น โดยให้สถาบันอาชีวศึกษาต้องร่วมรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนกับนักเรียนและนักศึกษาผู้กระทำละเมิด และให้สถาบันอาชีวศึกษารับผิดในทางอาญาดำเนินคดีตามกฎหมายรับผิดซึ่งเรียกว่า *Théorie du risque* เป็นทฤษฎีที่เห็นว่า หลักเกณฑ์ของความรับผิดชอบทางละเมิดนั้น จำเป็นที่ผู้ละเมิดจะต้องกระทำความผิดด้วย เมื่อความเสียหายเกิดขึ้นและรู้ตัวว่าผู้ใดเป็นผู้ทำหรือก่อแล้ว ก็ควรถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ละเมิดไม่ว่าการกระทำที่ก่อความเสียหายนั้นจะถูกหรือผิด เพราะถือว่ามนุษย์เราเมื่อได้กระทำการใด ๆ ขึ้นแล้วย่อมเป็นการเสี่ยงภัยอย่างหนึ่ง คืออาจมีผลดีก็ได้ผลร้ายก็ได้ ผู้กระทำก็ต้องรับผลแห่งการเสี่ยงภัยนั้น ถ้ามีภัยคือความเสียหายเกิดขึ้นเขาก็รับเคราะห์ต้องรับความเสียหายนั้น ความเสียหายต้องเป็นภัยไปกับเขา จึงได้มีนามแห่งความคิดว่า ทฤษฎีรับภัย *Théorie du risque* หรือทฤษฎีรับภัยที่สร้างขึ้น *Théorie du risque crée* (จิต เศรษฐบุตร, 2522: 105-110) และทฤษฎีเสี่ยงภัย ทฤษฎีความรับผิดชอบโดยสมบูรณ์ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบบุคคลในการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบในการกระทำต่อบุคคลอื่นและการทำละเมิดร่วมกัน โดยความรับผิดชอบโดยสมบูรณ์เป็นความรับผิดชอบที่บุคคลต้องรับผิดชอบทุกกรณี ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ความรับผิดชอบโดยละเมิด โดยผู้กระทำละเมิดจะต้องก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นตามทฤษฎีรับภัยและทฤษฎีความรับผิดชอบโดยสมบูรณ์ตามพื้นฐานความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองอยู่บนหลักทฤษฎีความผิดที่ว่า “ไม่มีความรับผิดชอบถ้าปราศจากความผิด” (พจน์ ปุณฺณาคม, 2525: 74) สอดคล้องกับการกระทำนั้นทำให้บุคคลอื่นเสียหายถึงชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพและทรัพย์สิน หมายถึง การทำให้บุคคลอื่นเสียหายแก่สิทธิในบุคคลภาพ สิทธิทางทรัพย์สิน และสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งแก่บุคคลอื่น ซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นต้องเป็นผลจากการกระทำที่ผู้ก่อความเสียหาย คือ ต้องมีความสัมพันธ์

ระหว่างการกระทำและผลพิจารณาจากทฤษฎีเงื่อนไชที่ว่าถ้าไม่มีการกระทำของจำเลยผลจะไม่เกิดขึ้นเช่นนั้น ผลที่เกิดขึ้นจึงเกิดจากการกระทำของจำเลย ทั้งนี้ผลอันหนึ่งอาจเกิดขึ้นได้จากสาเหตุหลายประการประกอบกัน ซึ่งถ้าหากขาดเหตุทั้งหลายนั้นแม้แต่เหตุใดเหตุหนึ่งผลนั้นย่อมไม่เกิดขึ้น จึงถือว่าเป็นเหตุผลที่ทำให้เกิดผลได้เท่ากันไม่มีเหตุผลใดสำคัญกว่ากัน และพิจารณากับทฤษฎีมูลเหตุเหมาะสมว่าผลเสียหายนั้นผู้กระทำจะต้องรับผิดชอบเฉพาะเหตุตามปกติที่ย่อมก่อให้เกิดผลเช่นนั้นขึ้น ต้องพิจารณาตามความรู้ความชำนาญของมนุษย์ว่าผลอาจจะเกิดจากการกระทำหรือไม่ และผลที่อาจเกิดนั้นจะต้องไม่ห่างไกลจนความคิดเห็นของคนธรรมดาไม่สามารถคาดหมายได้ (จิตติ ดิงศรัทีย, 2523: 126) ซึ่งความรับผิดชอบทางอาญาในการกระทำของบุคคลอื่น ความผิดทางอาญาที่ไม่ต้องการเจตนา แยกออกเป็นความผิดทางอาญาโดยเคร่งครัด (Strict Liability) และความรับผิดชอบทางอาญาในการกระทำของบุคคลอื่น (Vicarious Liability) (1) ความรับผิดชอบทางอาญาของระบบ Common Law ความรับผิดชอบทางอาญาในการกระทำของบุคคลอื่นทางกฎหมายคอมมอนลอว์มี 4 กรณี คือ (ลีพงษ์ ศรีพงษ์กุล, 2531: 15-22)

1. Accomplice Liability ได้แก่ กรณีที่บุคคลหนึ่งสนับสนุน (Encourage) หรือ ช่วยเหลือ (Aid) บุคคลอื่นให้กระทำความผิด และถ้าความผิดสำเร็จได้เพราะการสนับสนุนหรือช่วยเหลือ บุคคลทั้งสองต้องรับโทษทางอาญาเท่ากัน ความผิดในลักษณะดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ที่อยู่เบื้องหลัง คือ หลัก The Natural and Probable Consequence

2. CO-Conspirators's Liability for Crimes in Furtherance of the Conspiracy ได้แก่ กรณีที่บุคคลใดในพรรคพวกซ่องโจรได้กระทำความผิดตามความมุ่งหมายของซ่องโจร บรรดาสมาชิกอื่นๆ ในพรรคพวกซ่องโจรก็ต้องร่วมกันรับผิดชอบในการกระทำผิดทางอาญาทุกกรรมไป หลักเกณฑ์ที่อยู่เบื้องหลังคือ Reasonably foreseeable as a natural

consequence of the unlawful agreement หลักนี้คล้ายคลึงกับหลัก The Natural and Probable Consequence

3. Felony Murder Rule แต่เดิมความผิดฐาน Murder ต้องการเจตนาฆ่า หรือกระทำการทำร้ายร่างกายให้รับอันตรายสาหัส (Great Bodily Harm) หรือ ประมาทโดยรู้ตัว (Recklessness of a High Degree) แต่ภายใต้กฎ Felony Murder Rule ได้เป็นที่ยอมรับในเขตอำนาจศาลต่าง ๆ ว่า การฆ่าแม้มิได้เกิดขึ้นโดยเจตนาหรือเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสแก่กาย หรือไม่ได้ประมาทโดยรู้ตัวหรือไม่ได้ประมาทก็ตาม ก็ถือว่ามีความผิดฐาน Murder และในแง่ความรับผิดชอบทางอาญาในการกระทำของบุคคลอื่นนั้น บรรดาผู้สมคบกันกระทำความผิดในระดับ Felony ต้องรับโทษในความผิดฐาน Murder ด้วย แม้ความผิดนั้นจะไม่ใช้ความผิดระดับ Felony ก็ตาม

4. Corporate Criminal Liability ความรับผิดชอบทางอาญาของผู้ถือหุ้นในนิติบุคคล โดยผู้ถือหุ้น (Stockholder) อาจมีการรับผิดชอบทางอาญาได้โดยมีค่าปรับ (Fine) ในการกระทำของนิติบุคคล ถึงแม้ว่าผู้ถือหุ้นนั้นจะมีได้มีส่วนร่วมในการจัดการงานของบุคคลนั้นก็ตาม

ความรับผิดชอบทางอาญาของระบบ Civil Law ความสำคัญของความรับผิดชอบทางอาญาในระบบ Civil Law นั้น ความสำคัญอยู่ที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยประเภทของความรับผิดชอบทางอาญาในการกระทำของบุคคลอื่น (Glanville Williams, p.925 : J.C. Smith and Brian Hogan, p.98. : Wayne R. LaFave and Austin W. Scott, p.223. : Rollin M. Perkins, p. 812) จากสิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยพอที่จะสรุปปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย ได้ดังนี้

ปัญหาข้อเท็จจริง

1. ปัญหาเรื่องการทะเลาะวิวาทของนักเรียน

นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษายังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีมาตรการในการป้องกันและป้องปรามไม่ให้เกิดปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

2. สถาบันอาชีวศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญาจากการกระทำของนักเรียนและนักศึกษาของสถาบันที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและร่างกายตลอดจนทรัพย์สินของผู้อื่น

3. ผู้ได้รับความเสียหายจากการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาไม่ได้รับความชดเชยเยียวยาจากความเสียหายที่ได้รับอย่างเต็มที่และทันเวลาที่

ปัญหาข้อกฎหมาย

1. กฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายอาญาไม่ได้บัญญัติความรับผิดทางแพ่งและทางอาญาไว้โดยเฉพาะแก่สถาบันอาชีวศึกษา

2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และ พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 หมวด 6 บทกำหนดโทษ มาตรา 58, 59 ไม่ได้ระบุถึงความรับผิดทางแพ่งและทางอาญาในเรื่องการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาไว้ชัดเจน

3. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พุทธศักราช 2546 หมวด 9 มาตรา 104-123 และ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช 2550 หมวด 5 มาตรา 130-154 ไม่ได้ระบุถึงความรับผิดทางแพ่งและทางอาญาเฉพาะในการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีตามกฎหมายต่างประเทศ เกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่งและทางอาญาของสถาบันอาชีวศึกษา

2. เพื่อศึกษาถึงความเป็นมา สภาพปัญหา

และอุปสรรค เกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่งและทางอาญาของสถาบันอาชีวศึกษา

3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงรูปแบบ ขั้นตอน วิธีการรับผิดทางแพ่งและทางอาญาของสถาบันอาชีวศึกษา

4. เพื่อเสนอแนะรูปแบบ แนวทางในการกำหนดความรับผิดทางแพ่งและทางอาญาของสถาบันอาชีวศึกษาในประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษานั้น มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นกฎหมายทั่วไป คือตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายเฉพาะ คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พุทธศักราช 2546 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 ซึ่งการศึกษาวิจัยนี้มุ่งเน้นที่ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พุทธศักราช 2546 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 เนื่องจาก พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช 2550 หมวด 5 มาตรา 130-154 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 หมวด 6 บทกำหนดโทษ มาตรา 58,59 และพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พุทธศักราช 2546 หมวด 9 มาตรา 104-123 ไม่ได้ระบุถึงความรับผิดทางแพ่งและทางอาญาในเรื่องการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาไว้ชัดเจน ซึ่งความรับผิดในทางแพ่งและทางอาญาเป็นมาตรการในทางกฎหมายในการบังคับผู้กระทำผิดในทางแพ่งและทางอาญาเพื่อเยียวยาต่อผู้เสียหายหรือบุคคลภายนอกซึ่งสถาบันอาชีวศึกษาจะต้องรับผิด ในกรณีนักศึกษาของสถาบันกระทำความผิดทางแพ่งและทางอาญาต่อดังกล่าวของสถาบัน การศึกษาอื่นและบุคคลภายนอก ซึ่งสถาบันอาชีวศึกษาต่างๆในประเทศไทย จำต้องมีบทบาททางสังคมใน

การรับผิดชอบต่อนักศึกษาผู้กระทำผิดในทางแพ่งและทางอาญา ซึ่งต้องมีกฎเกณฑ์ หลักเกณฑ์ เพื่อเยียวยาผู้เสียหายหรือบุคคลภายนอกในทางแพ่งและทางอาญา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากหนังสือ ตำรา บทความและเอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสืบค้นข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องเฉพาะเจาะจง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่มประกอบด้วยนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านกฎหมายแพ่งและทางอาญา บุคลากร อาจารย์ในสถาบันอาชีวศึกษา นิติกร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ และกรมอาชีวศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย ในคณะนิติศาสตร์ และประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยจะมีวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเน้นเทคนิคการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่ง ผู้วิจัย หมายถึง กลุ่มบุคลากรซึ่งถูกสุ่มตัวอย่างขึ้นมาจากประชากรใช้เป็นตัวแทนของการศึกษา โดยใช้วิธีกำหนดของกลุ่มตัวอย่างซึ่งคำนึงถึง หลักความเป็นตัวแทนของประชากร (Representative) ด้วยการใช่วิธีสุ่มตัวอย่าง (Sampling Method) แบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposing Sampling) จำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ซึ่งผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์กลุ่ม

ตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกไว้ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2556 ถึง พฤษภาคม 2557

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และหาข้อสรุปเชิงเหตุผล และข้อเสนอแนะเชิงกฎหมาย

ผลการวิจัย

มาตรการทางกฎหมาย

1. ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนนักศึกษา และเยาวชนมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและจริงจัง

2. กรณีพบปัญหาในกฎหมายใดไม่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานดังกล่าว ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเสนอปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษาจากการที่นักเรียนนักศึกษา มีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกายกันบางครั้งก็มีผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บถึงขั้นทุพพลภาพและถึงแก่ชีวิตนักเรียนนักศึกษาบางรายเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงหรืออยู่ในเหตุการณ์ก่อให้เกิดการเสียชีวิตและเป็นที่วิตกกังวลของผู้ปกครองและสังคมทั่วไปนั้น กระทรวงศึกษาธิการตระหนักในปัญหาดังกล่าวจึงได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา

อนึ่ง ผู้วิจัยได้สรุปเพิ่มเติม โดยสรุปจากกลุ่มตัวอย่างที่ 2 และ กลุ่มตัวอย่างที่ 3 ตามมาตรการเชิงรุก กล่าวคือ

มาตรการเชิงรุก

1. ให้สถานศึกษาจัดทำข้อมูลประวัติของนักเรียนนักศึกษาทุกคนเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษากลุ่มเสี่ยงที่จะกระทำความผิดต้องมี

ข้อมูลเชิงลึกพร้อมภาพถ่ายและประวัติผู้ปกครอง จัดส่งให้สถานีตำรวจในพื้นที่ศูนย์เสมารักษ์ กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครองได้รับทราบและร่วมกันแก้ไขปัญหา รวมทั้งเป็นการป้องปราม โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน

2. จัดให้มีการติดตามเฝ้าระวังจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง ที่นักเรียนนักศึกษาจะกระทำความผิด ทั้งนี้ให้ตำรวจท้องที่ เจ้าหน้าที่ศูนย์เสมารักษ์ กระทรวงศึกษาธิการ เจ้าหน้าที่เทศกิจพิทักษ์ นักเรียนของกรุงเทพมหานครประสานงานร่วมกันในการสุ่มตรวจตรวจจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง หากปรากฏพบว่ามีนักเรียนนักศึกษาที่กระทำความผิดให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รับใบอนุญาต ครู อาจารย์ จะต้องกำกับดูแลความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา ตามมาตรการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด หากสถานศึกษาใดปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทและเกิดปัญหาบ่อยครั้งให้ผู้บริหารต้นสังกัดของสถานศึกษาพิจารณาแก้ไขปัญหาให้สามารถยุติการก่อเหตุทะเลาะวิวาทดังกล่าวโดยเร็ว สำหรับสถานศึกษาเอกชนให้ผู้อนุญาตดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนเพื่อพิจารณาถอนใบอนุญาตต่อไป

4. ให้สถานศึกษาจัดตั้งภาคีเครือข่าย เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือในการพัฒนานักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วยภาคีเครือข่ายระดับนักเรียน ภาคีเครือข่ายระดับผู้ปกครอง ภาคีเครือข่ายระดับ

5. จัดให้มีช่องทางการสื่อสารระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาคีเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ได้ทันต่อสถานการณ์

6. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการอย่างทั่วถึง รวมทั้งการสอบสวนสถานศึกษา

ที่ปล่อยปละละเลยให้นักเรียนนักศึกษา ก่อเหตุทะเลาะวิวาท พร้อมรายงานผลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประจำทุกวัน นอกจากนี้แล้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันและสอดคล้องตามมาตรการทางสังคม กล่าวคือ

มาตรการทางสังคม

1. รัฐต้องส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และทุกภาคส่วนในสังคมตระหนักและเห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษาโดยผนึกกำลังให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจัง ในการสร้างความเข้าใจ สร้างเจตคติและค่านิยมที่ถูกต้องเพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ

2. ผู้ปกครอง บุคคลในสังคมทุกสาขาอาชีพ หน่วยงานของรัฐและเอกชน และสถาบันครอบครัว ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนนักศึกษา และเยาวชน

3. สื่อมวลชนทุกแขนงต้องส่งเสริมข่าวสาร ข้อมูลนักเรียนนักศึกษาที่ทำความดีให้มากและต่อเนื่อง ลดการเสนอข่าวสารข้อมูลที่ยั่วแหย่และส่งเสริมค่านิยมในความรุนแรงเนื่องจากปัจจุบันค่านิยมของวัยรุ่นชอบเลียนแบบค่านิยมที่ไม่เหมาะสม

มาตรการต่อเนื่อง ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกัน ดังนี้

มาตรการต่อเนื่อง

1. กระทรวงศึกษาธิการและต้นสังกัดจะต้องทำคู่มือระบบบริหารจัดการเชิงคุณภาพเพื่อเป็นคู่มือสำหรับการบริหารจัดการในสถานศึกษา เช่น ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ที่เหมาะสมกับวัย รวมทั้งสร้างมาตรการตรวจสอบ การดำเนินการและระบบตรวจ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา

2. สถาบันวิชาชีพจะต้องจัดอบรม แนะนำ เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนนักศึกษา แก่ผู้ปกครอง สำหรับนักเรียนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ต่อการกระทำผิดต้องจัดให้มีระบบการดูแล คัดกรอง

ความประพฤติ ติดตามและประสานความร่วมมือกับ ผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด

3. สถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จะต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบอย่างเป็นระบบในการแก้ไขปัญหา นักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท และให้ต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณ อัตราค่าจ้างคน เครื่องมือ และอุปกรณ์ ให้สถานศึกษาอย่างเหมาะสมเพียงพอ

4. สถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรม อันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

5. สถาบันอาชีวศึกษาต่างๆ ต้องมีการประชุม ร่วมกันระหว่างแกนนำนักเรียนนักศึกษา และครูฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา เป็นประจำทุกเดือนโดย หมุนเวียนไปในสถานศึกษาของแต่ละพื้นที่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งร่วมปรึกษาและทำกิจกรรม ร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์

6. ในกรณีที่เกิดเหตุหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ให้สถาน ศึกษารายงานต่อต้นสังกัดทันที ทั้งนี้เพื่อจะได้ดำเนินการ แก้ไข ป้องกัน และระงับเหตุได้อย่างทันการณ์

7. ให้มีการบูรณาการและพัฒนาหลักสูตร ทุกระดับการศึกษา เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดี มีความ ภาคภูมิใจในตนเอง เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น มีความอดทนและมีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา มีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดเชิงบวกและรู้จักการ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี รวมทั้งมีความ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย

8. ส่งเสริมให้มีการจัดทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ ความรู้ และศึกษาองค์ความรู้จากผลการวิจัยของต่าง ประเทศและในประเทศ ในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะ วิวาทของนักเรียนนักศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อให้การแก้ไข ปัญหาดังกล่าวมีความยั่งยืน

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยสามารถ สรุปและอภิปรายผลจากองค์

ความรู้ของผู้วิจัยในประเด็นต่างๆ ของลักษณะแนวทาง และองค์ประกอบความรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญา ของสถาบันอาชีวศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า เข้าใจในภาพรวมของแนวทางและองค์ ประกอบความรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญา แต่ยังไม่ มีแนวทางทางกฎหมายที่ชัดเจน และในส่วนของหน่วยงาน ใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญา ของสถาบันอาชีวศึกษา ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการ กรมอาชีวศึกษา หรือ สถาบันอาชีวศึกษาที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ของเรื่องดังกล่าวและกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ ความรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญาของสถาบันอาชีว ศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ยังไม่มี กฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องและควรจะมีกฎหมายเฉพาะ โดยตรง

ในส่วนของปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับความ รับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญาของสถาบันอาชีวศึกษา ในกรณีการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาของ สถาบันอาชีวศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี ความเห็นว่า ยังไม่มีบทลงโทษโดยตรงและควรจะมี กฎหมายบังคับใช้ที่เหมาะสมและสาเหตุของปัญหา ทางกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้นนั้นเกิดจากการที่ยังไม่มี กฎหมายใช้บังคับโดยเฉพาะโดยตรงจากความเห็น ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ประเด็นของ ประสิทธิภาพการทะเลาะวิวาท พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีประสิทธิภาพบ้างตามโอกาส และสถานการณ์

อนึ่ง หน่วยงานหรือองค์กรได้รับผลกระทบ จากกรณีการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาของ สถาบันอาชีวศึกษาและหน่วยงานหรือองค์กรที่ควรมี แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่มีผลกระทบต่อหน่วยงาน ทางความรับผิดชอบทางกฎหมายโดยตรง ส่วนใหญ่จะเป็น ของสถาบันที่ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวหรือไม่ รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับกรณีการทะเลาะวิวาทของ

นักเรียนนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา มีผลกระทบ ต่อองค์กรนั้น ๆ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็น ว่า มีผลกระทบโดยตรงเกี่ยวกับชื่อเสียงของสถาบัน

ในส่วนของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่ 8 ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพในการ ศึกษา มาตรา 49 และ มาตรา 50 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ไม่มีปัญหาในภาพรวมของการ บังคับใช้ และพระราชบัญญัติสถาบันการศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 และพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 ซึ่งเป็น กฎหมายที่ใช้บังคับนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า โดยทั่วไปการบังคับใช้กฎหมายของ พระราชบัญญัติดังกล่าว มิได้มีปัญหาในการบังคับใช้ ด้วยเหตุที่ส่วนใหญ่เป็นการบังคับใช้ของหน่วยงานหรือ สถาบัน แต่ไม่มีผลของการรบกวนทางแพ่งและทางอาญา ของการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา ในขณะที่ สถาบัน มุ่งเน้นการเรียนการสอน ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวง ศึกษาธิการ

นอกจากนี้แล้ว ประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย และประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญาของ สถาบันอาชีวศึกษาจากการกระทำของนักศึกษาใน สถาบันต่อนักศึกษาต่างสถาบันและบุคคลภายนอก กฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้มีปัญหาการบังคับใช้ โดย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าประมวล กฎหมายทางแพ่งและทางอาญา มิได้บัญญัติในเรื่อง ความรับผิดชอบของสถาบันหรือนิติบุคคลไว้อย่าง

ในส่วนของบทบาทของหน่วยงานของรัฐ กระทรวงศึกษาธิการและกรมอาชีวศึกษา ควรบทบาท มากน้อยเพียงใดในการเกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ ทางแพ่งและทางอาญาของสถาบันอาชีวศึกษาจากการ กระทำของนักศึกษาในสถาบันต่อนักศึกษาต่างสถาบัน และบุคคลภายนอก พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี ความเห็นว่าควรมีมาตรการส่งเสริม สนับสนุนและ ป้องปรามการกระทำของนักศึกษาอย่างจริงจัง พร้อมทั้ง

ให้มีนโยบายให้สถาบันร่วมรับผิดชอบจากปัญหาดังกล่าว และสถาบันอาชีวศึกษาควรมีบทบาทมากน้อยเพียงใด นั้น เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญา ของสถาบันอาชีวศึกษาจากการกระทำของนักศึกษา ในสถาบันต่อนักศึกษาต่างสถาบันและบุคคลภายนอก พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรร่วม รับผิดชอบตามกฎหมายตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และหน่วยงาน หรือองค์กรส่วนกลางภาครัฐและองค์กรภาคเอกชนมี การร่วมมือกันในการเกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางแพ่ง และทางอาญาของสถาบันอาชีวศึกษาจากการกระทำของ นักศึกษาในสถาบันต่อนักศึกษาต่างสถาบันและบุคคล ภายนอกหรือไม่ นั้น ผู้วิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า เห็นควรให้มีการร่วมมือของหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาและวิจัยของผู้วิจัย และการสรุป อภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปและสังเคราะห์ จากองค์ความรู้ของผู้วิจัย ได้ตามเกณฑ์มาตรการต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ ได้ กล่าวคือ มาตรการต่อเนื่องตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นสอดคล้องกัน โดยกระทรวงศึกษาธิการและ ต้นสังกัดจะต้องทำคู่มือระบบบริหารจัดการเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นคู่มือสำหรับการบริหารจัดการในสถานศึกษา เช่น ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบการจัด กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ที่เหมาะสมกับวัย รวมทั้ง สร้างมาตรการตรวจสอบ การดำเนินการและระบบตรวจ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินการ เกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น ในส่วนของสถาบัน สถาบันอาชีวศึกษาจะต้องจัดอบรม เน้นแนวเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษาแก่ผู้ปกครอง สำหรับนักเรียนนักศึกษาที่เป็น กลุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดต้องจัดให้มีระบบการดูแล คัดกรองความประพฤติ ติดตามและประสานความ ร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดและสถาบันอาชีว ศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จะต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบ อย่างเป็นระบบในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนนักศึกษา

ก่อเหตุทะเลาะวิวาท และให้ต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณ อัตรากำลังคน เครื่องมือและอุปกรณ์ ให้สถานศึกษา อย่างเหมาะสมเพียงพอ

นอกจากนี้ สถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและ กิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เช่น กิจกรรม กีฬา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้นำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมอาสาพัฒนาสังคมในชนบทและพื้นที่ ทุรกันดาร กิจกรรมเยี่ยมชมทัศนสถาน สถานพินิจ และคุ้มครองเด็กซึ่งสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ ต้องมีการประชุมร่วมกันระหว่างแกนนำนักเรียนนักศึกษา และ ครูฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา เป็นประจำทุกเดือน โดยหมุนเวียนไปในสถานศึกษาของแต่ละพื้นที่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งร่วมปรึกษาและทำกิจกรรม ร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์

อนึ่ง ในกรณีที่เกิดเหตุหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ให้สถาน ศึกษารายงานต่อต้านสังกัดทันที ทั้งนี้เพื่อจะได้ดำเนินการ แก้ไข ป้องกัน และระงับเหตุได้อย่างทันการณ์และ ให้มีการบูรณาการและพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดี มีความภาคภูมิใจ ในตนเอง เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น มีความ อดทนและมีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา มีความ คิดสร้างสรรค์ ความคิดเชิงบวกและรู้จักการแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งด้วยสันติวิธี รวมทั้งมีความภาคภูมิใจใน ความเป็นไทยรวมถึงการส่งเสริมให้มีการจัดทำวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ และศึกษาองค์ความรู้จากผลการ วิจัยของต่างประเทศและในประเทศ ในการแก้ไขปัญหา การทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีความยั่งยืน

นอกจากนี้แล้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นพ้อง ต้องกันและสอดคล้องตามมาตรการทางสังคมกล่าวคือ รัฐต้องส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และทุก ภาคส่วนในสังคมตระหนักและเห็นความสำคัญในการ

แก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา โดยผนึกกำลังให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจังในการ สร้างความเข้าใจ สร้างเจตคติและค่านิยมที่ถูกต้อง เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ ผู้ปกครอง บุคคลในสังคม ทุกสาขาอาชีพ หน่วยงานของรัฐและเอกชน และสถาบัน ครอบครัวยุคใหม่ ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนนักศึกษา และเยาวชนและสื่อมวลชนทุกแขนงต้องส่งเสริมข่าวสาร ข้อมูลนักเรียนนักศึกษาที่ทำความดี ให้มากและต่อเนื่อง ลดการเสนอข่าวสารข้อมูลที่ยั่วแหย่และส่งเสริมค่านิยม ในความรุนแรงเนื่องจากปัจจุบันค่านิยมของวัยรุ่น ชอบเลียนแบบค่านิยมที่ไม่เหมาะสม

นอกจากนี้ ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ กลุ่มตัวอย่างที่ 4 ส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันให้มี มาตรการทางกฎหมายกล่าวคือให้ส่วนราชการและหน่วย งานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งเกี่ยวข้อง กับความประพฤติและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของ นักเรียนนักศึกษา และเยาวชนมีการบังคับใช้กฎหมาย อย่างเคร่งครัดและจริงจังและตามบทบัญญัติในกฎหมาย ได้ไม่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา หรือเป็นอุปสรรค ต่อการดำเนินงานดังกล่าว ให้ส่วนราชการและหน่วยงาน ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเสนอปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมต่อไป

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะ วิวาทของนักเรียนนักศึกษานั้น จากการที่นักเรียน นักศึกษามีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกาย กันบางกรณีมีผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บถึงขั้นทุพพลภาพ และถึงแก่ชีวิตนักเรียนนักศึกษาบางรายเป็นผู้เกี่ยวข้อง โดยตรงหรืออยู่ในเหตุการณ์ก่อให้เกิดการเสียชีวิต และเป็นที่วิตกกังวลของผู้ปกครองและสังคมทั่วไปนั้น กระทรวงศึกษาธิการตระหนักในปัญหาดังกล่าว จึงได้ กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะ วิวาทของนักเรียนนักศึกษาประกอบด้วย

อนึ่ง ผู้วิจัยได้สรุปเพิ่มเติม โดยสรุปจากกลุ่ม ตัวอย่างที่ 2 และ กลุ่มตัวอย่างที่ 3 ตามมาตรการ เชิงรุก กล่าวคือให้สถานศึกษาจัดทำข้อมูลประวัติ

ของนักเรียนนักศึกษาทุกคนเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษากลุ่มเสี่ยงที่จะกระทำความผิดต้องมีข้อมูลเชิงลึกพร้อมภาพถ่ายและประวัติผู้ปกครอง จัดส่งให้สถานตำรวจในพื้นที่ศูนย์เสมารักษ์ กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครองได้รับทราบและร่วมกันแก้ไขปัญหา รวมทั้งเป็นการป้องปราม โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 7 วันและการจัดให้มีการติดตามเฝ้าระวังจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง ที่นักเรียนนักศึกษาจะกระทำความผิด ทั้งนี้ให้ตำรวจท้องที่ เจ้าหน้าที่ศูนย์เสมารักษ์ กระทรวงศึกษาธิการ เจ้าหน้าที่เทศกิจพิทักษ์นักเรียนของกรุงเทพมหานครประสานงานร่วมกันในการสุ่มตรวจจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง หากปรากฏพบว่ามีนักเรียนนักศึกษาที่กระทำความผิดให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รับใบอนุญาต ครู อาจารย์ จะต้องกำกับดูแลความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา ตามมาตรการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด หากสถานศึกษาใดปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทและเกิดปัญหาบ่อยครั้งให้ผู้บริหารต้นสังกัดของสถานศึกษาพิจารณาแก้ไขปัญหาให้สามารถยุติการก่อเหตุทะเลาะวิวาทดังกล่าวโดยเร็ว สำหรับสถานศึกษาเอกชนให้ผู้อนุญาตดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนเพื่อพิจารณาถอนใบอนุญาตต่อไป การให้สถานศึกษาจัดตั้งภาคีเครือข่าย เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือในการพัฒนานักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วยภาคีเครือข่ายระดับนักเรียน เช่น เพื่อนช่วยเพื่อน สภานักเรียน สภาเยาวชน เพื่อให้มีการแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ไขปัญหาและทำกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์ร่วมกัน ภาคีเครือข่ายระดับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมของสถานศึกษา โดยเฉพาะนอกเวลาเรียน เช่น การจัดกิจกรรมหลังเลิกเรียน (After School Program) กิจกรรม ยุวตำรวจ ภาคีเครือข่ายระดับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และเกิดความสมานฉันท์ระหว่างสถาน

ศึกษา เช่น เครือข่ายจตุรมิตร เครือข่ายกลุ่มสถานศึกษา อาชีวศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชน เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนมัธยม ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชน เช่น กลุ่มอาสาสมัครชุมชน อาสาสมัครครูตำรวจ อปพร. กลุ่มจักรยานยนต์รับจ้าง กลุ่มสื่อสรวิตยูชมชน กลุ่มชุมชนในพื้นที่ ชสมก. สมาชิกสภาเขต สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร วัด มัสยิด ประชานชุมชน ประชานหมู่บ้าน ผู้บริหารสถานประกอบการ ห้างสรรพสินค้า กลุ่มประชาชนทั่วไป ภาคีเครือข่ายระดับกระทรวง เพื่อบูรณาการความร่วมมือของกระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของเยาวชน การจัดให้มีช่องทางการสื่อสารระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาคีเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ได้ทันต่อสถานการณ์ เช่น สายด่วนต่างๆ 1579 ข้อความทางโทรศัพท์ (SMS) และเว็บไซต์ แจ้งข่าว กรณีนักเรียนนักศึกษาขาดเรียน กิจกรรมของสถานศึกษา เป็นต้น

จากการสรุปและอภิปรายผลการวิจัยดังกล่าว นั้น พบว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการอย่างทั่วถึง มีส่วนสำคัญรวมทั้งการสอบสวนสถานศึกษาที่ปล่อยปละละเลยให้นักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท พร้อมรายงานผลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประจำทุกวันด้วย เพื่อการควบคุมดูแลอย่างทั่วถึงและเป็นระบบมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเห็นควรให้มีมาตรการแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหการทะเลาะวิวาทในเด็กและเยาวชน 6 ประการ มีดังนี้

1. เห็นควรให้มีมาตรการส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว โดยการจัดอบรมบิดา

มารดา ผู้ปกครองให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะสามารถดูแลและส่งเสริมศักยภาพเด็กและเยาวชนได้อย่างเหมาะสม

2. เห็นควรให้มีมาตรการส่งเสริมศักยภาพประกอบผ่านวัยในเด็กและเยาวชน โดยการเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพตามวัยด้วยกิจกรรมสร้างสรรค์ทุกรูปแบบตั้งแต่วัยเด็ก เยาวชนถึงวัยผู้ใหญ่ โดยเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

3. เห็นควรให้มีมาตรการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยการใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขวิกฤตสังคมให้เป็นมาตรฐานกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และมีระบบติดตามประเมินผลให้เป็นไปตามมาตรฐาน

4. เห็นควรให้มีมาตรการส่งเสริมระบบเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนและสถานศึกษา ซึ่งต้องมีการจัดทำมาตรฐานกลางการปฐมนิเทศนักเรียนนักศึกษา ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันภายใต้ความคิดผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในระบบการศึกษาของสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาในการปฐมนิเทศและการติดตามประเมินผลสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานกลาง

5. เห็นควรให้มีมาตรการปรับปรุงระบบการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ โดยการปรับโครงสร้างสายงานการกำกับดูแลโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชนให้ขึ้นตรงต่อสายงานเดียวกันเพื่อเป็นเอกภาพในการกำกับดูแลให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน กำหนดมาตรฐานโรงเรียนอาชีวศึกษาที่สังกัดภาครัฐและภาคเอกชนให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน

6. เห็นควรให้มีมาตรการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาแบบมีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหาเชิงรุก โดยการส่งเสริมการประกวดนวัตกรรม ความเป็นเลิศในสายอาชีพทั้งในด้านสิ่งประดิษฐ์และด้าน

สังคม และการจัดนิทรรศการและเวทีเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

แนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น

1. เห็นควรให้ทางสถาบันการศึกษาแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจค้นอาวุธนักศึกษาทั้งเข้าและออก รวมทั้งหลังจากที่นักศึกษากลับบ้าน ติดตั้งโทรศัพท์วงจรปิดประตูทางเข้าออก รวมทั้งฝังตรงข้ามสถาบัน

2. เห็นควรขอให้ผู้ใหญ่ทั้งในโรงเรียน ในบ้าน และในสังคม เป็นแบบอย่างในสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการให้เยาวชนเป็นคนกล้าแสดงออกที่เหมาะสมกับกาลเทศะ รวมทั้งส่งเสริมการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย มีความพร้อมทั้งทางความคิดและความรับผิดชอบต่อผลที่ตามมา

3. เห็นควรให้บทบาทของพ่อแม่ สิ่งที่พ่อแม่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดขึ้น คือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี กับเด็ก มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันต่อเนื่องสม่ำเสมอ และยาวนานพอให้รางวัลในพฤติกรรมที่ดี พฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นอีก การให้รางวัลไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของ หรือเงิน อาจให้คำชม การชื่นชม เอาจริงกับสิ่งที่ตกลงกันได้ ถ้ามีการละเมิดข้อตกลง ต้องมีวิธีการเตือนที่ได้ผล

4. เห็นควรให้โรงเรียนหรือสถาบันนอกระบบ สร้างการเรียนรู้ในสถานที่ที่เด็กชอบหนีไปเที่ยว ติดตามศิษย์เก่าที่มีพฤติกรรมไม่ดี ชอบมายุแหย่รุ่นน้องให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่ดีมักเตือนและให้คำแนะนำว่าเป็นเหตุให้เกิดความสูญเสีย ไม่เพียงแต่จะสร้างปัญหาให้กับตัวเองแล้ว ยังทำให้สถาบันการศึกษาเสื่อมเสียชื่อเสียง

5. เห็นควรให้ครูควรมีบทบาทส่งเสริมพัฒนาการต่อจากพ่อแม่ ด้วยการส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านเช่นกัน โดยเฉพาะพัฒนาการด้านสังคมและจริยธรรม ใช้หลักพฤติกรรมบำบัดเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก และถ้าจำเป็นต้องลงโทษ ควรมีหลักการลงโทษที่ดี ได้ผล และไม่เกิดผลเสียตามมา

6. เห็นควรให้จัดทำประวัตินักศึกษา ที่เพิ่งเข้าเรียนใหม่ นำข้อมูลส่งตำรวจติดตามพฤติกรรม

ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจได้กำหนดแผนป้องกัน และระงับเหตุ นักเรียน นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท โดยสำรวจและ จัดทำข้อมูลสถานศึกษาที่มีนักเรียนก่อเหตุบ่อยครั้ง หรือ กลุ่มนักเรียนที่มีแนวโน้มจะกระทำความผิด

7. เห็นควรให้สร้างทางเลือกในกิจกรรมที่ เราใจเยาวชน จัดกิจกรรมระหว่างสถาบันการศึกษา เช่น การพัฒนาวัด ทำบุญร่วมกัน จัดการเรียนรู้ให้ เยาวชนเห็นผลกระทบที่เป็นรูปธรรม ทั้งดีและร้ายของ การพนัน การเสพยา พฤติกรรมเพศที่ไม่เหมาะสม รวมทั้ง สร้างวินัยให้เยาวชนเข้าใจขอบเขตที่เหมาะสม ที่ไม่เป็น ผลร้ายแก่ตัวเองและผู้อื่น

8. เห็นควรให้จัดตำรวจหรือผู้ที่มีความรู้ ทางด้านกฎหมายเข้าไปเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับข้อกฎหมายและบทลงโทษแก่เยาวชนที่กระทำ ความผิด นักศึกษาอาชีวศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ต้องถูกลงโทษด้วยกฎหมายที่เด็ดขาด เชื่อว่าน่าจะมีผล ให้ นักศึกษาหวาดเกรงโทษ และก่อเหตุน้อยลง

9. เห็นควรให้มีการบัญญัติกฎหมายในเรื่องนี้ โดยเฉพาะ เพื่อใช้บังคับ โดยให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติว่า ด้วยการลงโทษสถาบันอาชีวศึกษาอันเกิดจากการทะเลาะ วิวาทของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. โดยเป็นการ สังเคราะห์จากองค์ความรู้ของผู้วิจัยหลังจากการศึกษา และทบทวนวรรณกรรมรวมถึงการเปรียบเทียบต่าง ประเทศและการประมณผลจากการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งผู้วิจัยจะสรุป สังเคราะห์ ร่างพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการลงโทษสถาบันอาชีวศึกษาอันเกิดจากการ ทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. โดย สังเขป จากการเสนอแนะของผู้วิจัยดังต่อไปนี้

ตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย การลงโทษสถาบันอาชีวศึกษาอันเกิดจากการทะเลาะ วิวาทของนักเรียนและนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนะนั้น ได้นิยาม ความหมายของผู้ประกอบการทางการศึกษา ซึ่งเจ้าของกิจการ ตัวแทน ผู้แทนของผู้ประกอบการ ทางการศึกษา หรือร่วมลงทุนในสถาบันอาชีวศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียทางธุรกิจด้านประกอบการ

การศึกษาเพื่อให้มีส่วนรับผิดชอบต่อการกระทำผิดของ นักเรียน นักศึกษา และให้ความหมายของผู้บริหาร โรงเรียนหรือสถานอาชีวศึกษาซึ่งเป็นครูใหญ่ อาจารย์ ใหญ่ ผู้อำนวยการ อธิการบดี หรือหัวหน้าของโรงเรียน หรือสถาบันอาชีวศึกษา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่าง อื่นของโรงเรียนหรือสถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชนนั้นโดยให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง และทางอาญา โดยตรงสอดคล้องกันกับผู้ประกอบการ ทางการศึกษาในความรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา หรือ ความรับผิดชอบทางปกครองในกรณีสถาบันอาชีวศึกษา เป็นของภาคเอกชน ผู้ประกอบการ ผู้บริหารการศึกษา ต้องร่วมรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญาตามความ เหมาะสมของความผิดนั้น ๆ และในกรณีของสถาบัน อาชีวศึกษาภาครัฐนอกจากความรับผิดชอบทางแพ่งและทาง อาญาแล้ว ผู้บริหารการศึกษาต้องรับผิดชอบทางปกครอง ตามความเหมาะสมของเหตุที่เกิดขึ้นและรวมถึงใน กรณีของและจากการกระทำความผิดการที่นักเรียน หรือนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทในและนอกเวลา สถานศึกษา โดยเป็นการบ่งชี้หรือแสดงออกถึงคุณสมบัติ และลักษณะของสถาบันอาชีวศึกษาที่นักเรียนหรือนัก ศึกษาสังกัดอยู่ หรือประพฤติฝ่าฝืนระเบียบ ข้อบังคับ ของสถานศึกษา หรือของกระทรวงศึกษาธิการ หรือกฎ กระทรวงว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ของนักเรียนหรือนักศึกษาต่างสถาบันหรือบุคคลภายนอก โดยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาที่กระทำความผิด มีความมุ่งหมายเพื่อการอบรมสั่งสอนเท่านั้นซึ่งโทษ ที่จะลงโทษแก่นักเรียนหรือนักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาที่ กระทำความผิด มีในกรณีว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน ตัดคะแนนความประพฤติ และทำกิจกรรมเพื่อให้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งในส่วนของผู้ประกอบการ การศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดโทษ ทางแพ่งและทางอาญาก็คือ ปรับ ชดเชยค่าเสียหายจาก คดีที่เกิดขึ้น หรือแม้แต่การพักใช้ใบอนุญาต หรือ เพิกถอนใบอนุญาตถาวร เป็นต้น

บรรณานุกรม

- จิต เศรษฐบุตร. (2518). **หลักกฎหมายแพ่งลักษณะละเมิด**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2522). **หลักเกณฑ์กฎหมายแพ่งลักษณะละเมิด**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พจน์ ปุณฺณาคม. (2525). **คำบรรยายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด**. (แก้ไขเพิ่มเติม พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- จิตติ ตังศภัทย์. (2523). **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 2 ว่าด้วยมูลแห่งหนี้**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สีปพงษ์ ศรีพงษ์กุล. (2531). **“ความรับผิดชอบทางอาญาในการกระทำของบุคคลอื่น”**. เอกสารวิชาการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Wayne R. Lafave and Austin W. Scott. (1972). **Criminal Law**. Hornbook Series, St. Paul, Minn: West Publishing Co.